

Nr 423.

Godkänd av första kammaren den 10 juni 1938.

Godkänd av andra kammaren den 10 juni 1938.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till beredskapsstat för budgetåret 1938/39, i vad propositionen avser anslag under ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

(Statsutskottets utlåtande nr 189)

Till Konungen.

Under här nedan angivna rubriker behandlar riksdagen framlagda förslag rörande förskottsanslag å beredskapsstaten för budgetåret 1938/39, i vad avser ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

Driftbudgeten.

Kyrkliga ändamål.

1:o) **Domkapitlen och stiftsnämnderna: Uppförande av domkapitelshus i Växjö.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 275 med förslag till beredskapsstat för budgetåret 1938/39 (bilaga 6, punkt 1) har riksdagen *dels* till *Domkapitlen och stiftsnämnderna: Uppförande av domkapitelshus i Växjö* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 76,500 kronor, *dels ock* medgivit att av kyrkofonden må, under för beredskapsstaten gällande förutsättningar, till uppförande av domkapitelshus i Växjö utgå ett belopp av 91,500 kronor.

Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.

2:o) **Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Byggnadsarbeten.** Kungl. Maj:t har (punkt 2) föreslagit riksdagen att till Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Byggnadsarbeten å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptaga ett förskottsanslag av 46,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag, förutsätter, att byggnadsföretaget icke igångsättes, in-

nan uppgörelse träffats med Stockholms stad och Stockholms läns landsting rörande de bidrag till kostnaderna för arbetet, som staden och landstinget vid den av departementschefen bebådade utredningen i ämnet finnas böra lämna.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till *Universitetssjukhus: Serafimerlasarettet: Byggnadsarbeten* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 46,000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Statens allmänna fastighetsfond.

3:o) **Till- och ombyggnad av landsarkivet i Göteborg.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (bilaga 12, punkt 1) har riksdagen till *Till- och ombyggnad av landsarkivet i Göteborg* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 63,000 kronor.

4:o) **Uppförande av en magasinsbyggnad för statens etnografiska museum.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 248) har riksdagen till *Uppförande av en magasinsbyggnad för statens etnografiska museum* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 32,000 kronor.

5:o) **Uppförande av byggnad för medicinsk-kemiska och farmakologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3) har riksdagen, som godkänner, att institutionernas lokalfråga må lösas på sätt av Kungl. Maj:t föreslagits, till *Uppförande av byggnad för medicinsk-kemiska och farmakologiska institutionerna vid universitetet i Uppsala* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 125,000 kronor.

6:o) **Fullföljande av universitetsbibliotekets i Uppsala om- och tillbyggnad m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 4) föreslagit riksdagen att till fullföljande av universitetsbibliotekets i Uppsala om- och tillbyggnad m. m. å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptaga ett förskottsanslag av 185,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av anslag till ifrågavarande byggnadsföretag eller mot att anslaget till oförutsedda utgifter under av departementschefen angiven förutsättning tages i anspråk för bestridande av kostnaderna för de av departementschefen omförmälda provisoriska anordningarna under byggnads-

tiden, får anmäla, att riksdagen till *Fullföljande av universitetsbibliotekets i Uppsala om- och tillbyggnad m. m.* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 185,000 kronor.

7:o) **Ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala.** Kungl. Maj:t har (punkt 5) föreslagit riksdagen att till ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptaga ett förskottsanslag av 420,000 kronor.

Chefen för finansdepartementet har till riksdagens vederbörande utskott överlämnat en avskrift av en den 11 maj 1938 dagtecknad skrivelse från det större akademiska konsistoriet i Uppsala, vari konsistoriet hemställt om vidtagande av åtgärder för jämkning av förevarande proposition, så att det av Kungl. Maj:t i förslaget till beredskapsstat uppförda förskottsanslaget till nu ifrågavarande ändrings- och moderniseringsarbeten måtte av riksdagen beviljas på sådana villkor, att arbetena kunde igångsättas redan under innevarande års sommar. Av konsistoriets skrivelse med tillhörande handlingar inhämtas bland annat.

Den nya värmeledningen och den nya ventilationsanordningen vore, anför konsistoriet, ej blott i hög grad behövliga utan också brådskande. I ett av socialstyrelsens ombud i Uppsala, ingenjören W. E. Svensson den 22 juli 1936 avgivet besiktningsutlåtande hade beträffande universitetets värmepannor anförts, att desamma sedan senaste, år 1931 utförda större besiktning avsevärt försämrats, att i både gavel- och mantelplåtar finnes stora, djupa infrätningar, i gavlarna ända till 5 mm djupa, att anfrätningarnas starka tilltagande under de senare åren till stor del syntes bero på, att pannorna vore meraforcerade på grund av tillkomsten av flera värmekroppar och fordran på högre rumstemperatur, att på grund av nämnda frätskador och med hänsyn till pannornas höga ålder, 52 år, det bleve nödvändigt att snarast upptaga frågan om anskaffande av nya värmepannor samt att tiden till nästa större besiktning nu komme att kortas av till tre år, då pannorna helt säkert måste utdömas.

Maskinisten vid universitetshuset hade vidare i en i maj 1938 avgiven promemoria framhållit, att värmeledningen under eldningssäsongen 1937—38 gått sönder sju gånger mot fyra gånger under nästföregående säsong; fe-len hade bestått i, att å kondensledningen uppkommit läckor, som förorsakats av slitning, rost och frätning.

Med anledning av vad sålunda förekommit funne konsistoriet det vara en bjudande nödvändighet, att värme- och ventilationsanläggningarnas ersättande igångsattes redan instundande sommar, dels på grund av faran i uppskov och dels på grund av de svårigheter, som komme att bliva förenade med dessa arbetens utförande, om de icke i största utsträckning kunde förläggas till tiden för ferier vid universitetet.

Även om övriga föreslagna arbeten i universitetshuset icke vore i så hög grad brådskande som värme- och ventilationsanläggningarna, syntes dock med hänsyn till det inbördes sammanhanget mellan de förra och de senare arbetena och nödvändigheten att icke under en lång följd av år betunga undervisningen och det övriga arbetet i universitetshuset med de olägenheter, som de föreslagna reparationsarbetenas utförande komme att medföra, det vara i hög grad önskligt, att samtliga dessa arbeten finge utföras i ett sammanhang.

Vid besök i universitetshuset har nämnda utskott varit i tillfälle konstatera, att behov föreligger av ändrings- och moderniseringsarbeten i byggnaden i huvudsaklig överensstämmelse med den plan härför, som genom byggnadsstyrelsens försorg utarbetats. I likhet med departementschefen och på av denne anförda skäl har riksdagen funnit, att de kostnader för nämnda arbeten, som böra täckas genom anslag å kapitalbudgeten, böra begränsas till 1,250,000 kronor. Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot storleken av det för byggnadsarbetenas igångsättande beräknade beloppet av 480,000 kronor.

Med hänsyn till den ovanberörda, från universitetets sida numera förebragta utredningen har riksdagen emellertid funnit omläggningen av värme- och ventilationssystemet och i närmare samband därmed stående arbeten vara av så brådskande art, att riksdagen icke ansett rådligt att upptaga medel härför å beredskapsstat, utan ansett lämpligt att överflytta det belopp, som erfordras för utförandet av ifrågavarande arbeten, från beredskapsstaten till det anslag å 60,000 kronor, som Kungl. Maj:t föreslagit skola för nämnda byggnadsföretag anvisas å riksstaten för nästa budgetår.

Av det ovanstående framgår, att kostnaderna för berörda arbeten beräknats till 182,900 kronor. Från byggnadsstyrelsen har emellertid riksdagens ovannämnda utskott inhämtat, att nämnda belopp icke inbegriper kostnader för i samband med dessa arbeten stående byggnadsarbeten, exklusive målningensarbeten, samt för ritningar, arbetsledning, kontroll och administration och ej heller oförutsedda utgifter samt att det för samtliga de ifrågavarande arbetena erforderliga beloppet, med hänsyn tagen jämväl till de inträdda prisstegringarna (10,000 kronor), kan beräknas till 272,000 kronor.

Då det anslag, som enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle anvisas å riksstaten för nästa budgetår — mot förslaget i denna del har riksdagen icke haft något att erinra — innefattar bland annat kostnader för ritningar för ifrågavarande anläggningar, har riksdagen beslutat till nämnda anslag från beredskapsstaten överflytta ett belopp av i runt tal 265,000 kronor. Riksdagen, som i övrigt godtagit departementschefens anslagsberäkningar och som i annat sammanhang återkommer till frågan om anvisande av anslag för berörda ändamål å riksstaten för budgetåret 1938/39, har i enlighet härmed upptagit nämnda förskottsanslag med ett belopp av (420,000 — 265,000 =) 155,000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag, till *Ändrings- och moderniseringsarbeten i universitetshuset i Uppsala* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 155,000 kronor.

8:o) Uppförande av byggnad för meteorologiska institutionen vid universitetet i Uppsala. Kungl. Maj:t har (punkt 6) föreslagit riksdagen att till uppförande av byggnad för meteorologiska institutionen vid universitetet i Uppsala å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptaga ett förskottsanslag av 74,000 kronor.

Av utredningen framgår, att anordningarna för meteorologiska observationer vid ifrågavarande institution äro synnerfligen otidsenliga och föga lämpade för sitt ändamål, något som riksdagens vederbörande utskott efter besök på platsen funnit sig kunna vitsorda. Riksdagen bifaller nybyggnad för ändamålet i enlighet med nu föreliggande förslag. De framlagda kostnads-kalkylerna anser sig riksdagen kunna godtaga.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *Uppförande av byggnad för meteorologiska institutionen vid universitetet i Uppsala* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 74,000 kronor.

9:o) **Ombyggnads- och installationsarbeten i byggnaden för kemiska institutionen vid universitetet i Uppsala.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7) har riksdagen till *Ombyggnads- och installationsarbeten i byggnaden för kemiska institutionen vid universitetet i Uppsala* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 91,000 kronor.

10:o) **Uppförande av byggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund. Konstnärlig utsmyckning av byggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8) har riksdagen, som hänvisar till vad riksdagen i annat sammanhang yttrat rörande anvisande av medel till konstnärlig utsmyckning, å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit *dels till Uppförande av byggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund ett förskottsanslag av 1,150,000 kronor, dels ock till Konstnärlig utsmyckning av byggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund ett förskottsanslag av 20,000 kronor.*

11:o) **Nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9) har riksdagen till *Nybyggnad för de teoretiska institutionerna m. m. vid karolinska mediko-kirurgiska institutet* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 1,360,000 kronor.

12:o) **Nybyggnad för laboratorier för gjuteriteknik m. m. vid tekniska högskolan i Stockholm. Konstnärlig utsmyckning av nybyggnad för laboratorier för gjuteriteknik m. m. vid tekniska högskolan i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10) har riksdagen å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit *dels till Nybyggnad för laboratorier för gjuteriteknik m. m. vid tekniska högskolan i Stockholm ett förskottsanslag av 920.000 kronor, dels ock till Konstnärlig utsmyckning av nybyggnad för laboratorier för gjuteriteknik m. m. vid tekniska högskolan i Stockholm ett förskottsanslag av 10,000 kronor.*

13:o) **Nybyggnad för laboratorium för brobyggnad och kommunikationsteknik vid tekniska högskolan i Stockholm. Konstnärlig utsmyckning av nybyggnad för laboratorium för brobyggnad och kommunikationsteknik vid**

tekniska högskolan i Stockholm. Nybyggnad för byggnadsakustiskt laboratorium vid tekniska högskolan i Stockholm. Konstnärlig utsmyckning av nybyggnad för byggnadsakustiskt laboratorium vid tekniska högskolan i Stockholm. Om- och påbyggnad av bergsskolans lokaler vid tekniska högskolan i Stockholm. Ändringsarbeten i ugnsrummet i tekniska högskolans i Stockholm kemibygnad. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11) har riksdagen å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit

a) till *Nybyggnad för laboratorium för brobyggnad och kommunikationsteknik vid tekniska högskolan i Stockholm* ett förskottsanslag av 166,500 kronor;

b) till *Konstnärlig utsmyckning av nybyggnad för laboratorium för brobyggnad och kommunikationsteknik vid tekniska högskolan i Stockholm* ett förskottsanslag av 5,000 kronor;

c) till *Nybyggnad för byggnadsakustiskt laboratorium vid tekniska högskolan i Stockholm* ett förskottsanslag av 94,000 kronor;

d) till *Konstnärlig utsmyckning av nybyggnad för byggnadsakustiskt laboratorium vid tekniska högskolan i Stockholm* ett förskottsanslag av 2,000 kronor;

e) till *Om- och påbyggnad av bergsskolans lokaler vid tekniska högskolan i Stockholm* ett förskottsanslag av 167,000 kronor; samt

f) till *Ändringsarbeten i ugnsrummet i tekniska högskolans i Stockholms kemibygnad* ett förskottsanslag av 41,500 kronor.

14:o) **Uppförande av byggnad för fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad vid Chalmers tekniska högskola m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) har riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen i förevarande sammanhang anført, till *Uppförande av byggnad för fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad vid Chalmers tekniska högskola m. m.* å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit ett förskottsanslag av 500,000 kronor.

15:o) **Ny- och tillbyggnadsarbeten vid vissa folk- och småskoleseminarier. Ändringsarbeten m. m. vid vissa småskoleseminarier.** Kungl. Maj:t har (punkt 13) föreslagit riksdagen att å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptaga dels till ny- och tillbyggnadsarbeten vid vissa folk- och småskoleseminarier ett förskottsanslag av 237,000 kronor; dels ock till ändringsarbeten m. m. vid vissa småskoleseminarier ett förskottsanslag av 77,700 kronor.

I förstnämnda belopp ingår en post för tillbyggnadsarbeten vid folkskoleseminariet i Lund, representerande en byggnadskostnad av 207,000 kronor och avseende, bland annat, anordnande av en badavdelning med simhall. Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, kunna kostnaderna för simhallens anordnande med nu gällande priser inom byggnadsbranschen beräknas uppgå till 56,000 kronor.

Riksdagen har sig bekant, att en större kommunal simbadsanläggning i Lund är under utförande. Med hänsyn härtill och då riksdagen föreställer sig, att den vid seminariet förekommande simundervisningen utan större olägenheter kan anordnas vid denna badanläggning, finner sig riksdagen icke kunna bifalla, att den planerade simhallen inbegripes i de byggnadsarbeten, som nu föreslås skola uppföras å beredskapsstat. Det till ny- och tillbyggnadsarbeten vid vissa folk- och småskoleseminarier avsedda förskottsanslaget bör alltså minskas med 56,000 kronor, motsvarande de beräknade kostnaderna för den ifrågasatta simhallen, och sålunda — då riksdagen i övrigt godtager de av departementschefen gjorda anslagsberäkningarna — uppföras med ett belopp av (237,000 — 56,000 =) 181,000 kronor.

Riksdagen, som i övrigt godkänner Kungl. Maj:ts förslag, får anmäla, att riksdagen å beredskapsstat för budgetåret 1938/39 upptagit

dels till Ny- och tillbyggnadsarbeten vid vissa folk- och småskoleseminarier ett förskottsanslag av 181,000 kronor,

dels ock till Ändringsarbeten m. m. vid vissa småskoleseminarier ett förskottsanslag av 77,700 kronor.

Stockholm den 10 juni 1938.

Med undersåtlig vördnad.